

QUALQUES ENTRESENHAS

I./ L'ALFABET OCCITAN

L'alfabet occitan se compausa de 23 letras, que K, W, Y i se tròban pas. Pels mots estrangiers que començan per aquelas letras, los cal servir coma son quand pòdon pas èsser occitanizats sens desformacion, que *Kant, Keats, Kennedy, Kipling, Wagner, Washington, Wells, Woolf, Wright, Yeats, Yellowstone, Young...* se pòdon pas gaire escriure autrament, quiti a los metre en italicas per far comprene als novelaris qu'aqueles mots son pas occitans. Quant als mots que pòdon èsser occitanizats sens desformacion,

i	i fa ofici d'y : analisi, sillaba...
qu	i fa ofici de k : quilomètre, quidòsc...
th, ph, ch	prononciat (k) i se tròban pas : tè, teatre, grafia, caòs...
f	i fa ofici de ph : fisica, fotografia...
c o qu	i fan ofici de ch : coregrafia, clorofilla, orquèstra...
h	i se tròba pas jamai a l'iniciala : ardit, ièr, òme... part en gascon quand la h es aspirada : hilha, hemna, hont...

2./ L'ALFABET FONETIC INTERNACIONAL

Per notar pas per a pus près o falsament la prononciacion occitana, se cal pas jamai fisar de la prononciacion francimanda. Cal utilizar l'alfabet fonetic internacional, lo sol fisable a 100 % per totas las lengas del mond. La clau d'aquel alfabet, per l'occitan, se tròba dins las vocalas çaijós :

VOCALAS OCCITANAS :

- (ə) signe necessari per d'unes mots angleses venguts internacionals, coma *Shakespeare* (eiks 'pi:ə)
- () « a » fòrt brèu que devèm conéisser per prononciar coma cal *pick-up, pin-up* (angl.) (pi 'k p) (pi 'n p)
- (a) franc e clar de cat, prat, sal, catàs, plourà... (k a t), (p r a t), (s a l), (k a 't a s), (p l o u 'r a)
- (e) tampat de det, pet, set, pel, dedal, pelha... (d e t), (p e t), (s e t), (p e l), (d e 'd a l), ('p e l i o)
- (ɛ) dobèrt de dèt, sèt, pèl, sèti, senèstre... (d ɛ t z), (s ɛ t), (p ɛ l), ('s ɛ t i), (s e 'n ɛ s t r e)
- (i) de ric, pic, cantic, caracteristic... (r i k), (p i k), (k a n 't i k), (k a r a k t e r i s 't i k)
- (ɔ) dobèrt de còp, ròc, sòc, esclòp... ((k o p), (r o k), (s o k), (e s 'k l o p))
- (y) de dur, pur, sur, escur, madur, femelum... (d y r), (p y r), (s y r), (e s 'k y r), (m a 'd y r), (**feme'lyn**): **totes los noms occitans en « -um » se pronóncian (-'yn), mas los latins en « um » sèrvan la prononciacion latina.**
- (u) de boc, soc, poton, moton, poleton... (b u k), (s u k), (p u 't u), (m u 't u), (p u l e 't u)

En fonetica, l'accent marca que l'accentuacion se fa sus la sillaba que sèc ; los dos punts marcan un alongament, per ex. dins « aimar » que sa R finala se pronóncia pas (ai 'ma:)

CONSONANTAS OCCITANAS :

B, C, D, F, G, H, J, L, M, N, P, Q, R, S, T, V, X, Z.

De notar que la S, en fonetica internacionala, es totjorn dura, e que () es lo son gascon de Foish ('f u i) o lo que se tròba, per exemple, dins lo mot « albigés » prononciat (albi't es) coma en Auvèrnh.
v. p.14, 3./g